

İlgili Kanun / Madde
818 S.BK/41

T.C
YARGITAY
21. HUKUK DAİRESİ

Esas No. 2007/22243
Karar No. 2008/6533
Tarihi: 24.04.2008

- MANEVİ TAZMİNATIN BÖLÜNEMEYECEĞİ
- İBRANAMEDE BELİRTİLEN ALACAKLARIN HANGİ ALACAĞA İLİŞKİN OLDUĞUNUN TESPİT EDİLMESİ

ÖZETİ: Gerçekten, hukuka aykırı bir eylem yüzünden çekilen elem ve üzüntüler, o tarihte duyulan ve duyulması gereken bir haldir. Başka bir anlatımla üzüntü ve acıyı zamana yaymak suretiyle, manevi tazminatın bölünmesi, bir kısmının dava konusu yapılması kalanın saklı tutulması olanağı yoktur.

Davacının maddi tazminat istemi feragat nedeniyle reddedildiğine göre manevi tazminat istemine esas olmak üzere; davalı tarafın iddia ettiği ibraname belgesi getirtilerek ibranamenin içeriğine göre maddi ve manevi tazminat türüne, aidiyetine ilişkin ödeme miktarını davacıya açıklattırmak, varsa davalı işyerinden manevi tazminat için ödeme yapıldığına dair işverenin resmi defter ile ödemeye ait belgelerini sunması için davalı tarafa mehil vermek ve yapılan bu araştırmalar sonucunda bir ödemenin bulunmadığı sonucuna ulaşıldığında manevi tazminat istemi konusunda bir karar vermek gerekir.

DAVA: Davacı, iş kazası sonucu maluliyetinden doğan maddi ve manevi tazminatın ödetilmesine karar verilmesini istemiştir.

Mahkeme ilamında belirtildiği şekilde, isteğin kısmen kabulüne karar vermiştir.

Yargıtay Kararları

Hükmün, taraf vekillerince temyiz edilmesi üzerine temyiz isteğinin süresinde olduğu anlaşıldıktan ve Tetkik Hâkimi Hüseyin Can tarafından düzenlenen raporla dosyadaki kâğıtlar okunduktan sonra işin gereği düşünüldü ve aşağıdaki karar tespit edildi.

1-Dosyadaki yazılara, toplanan delillere, hükmün dayandığı gerektirici nedenlere göre, tarafların aşağıdaki bendin kapsamı dışındaki diğer temyiz itirazlarının reddine

2-Dava, zararlandırıcı sigorta olayı sonucu sürekli iş göremezliğe uğrayan sigortalının maddi ve manevi zararlarının tazmini istemine ilişkindir.

Mahkemece davacının maddi tazminat isteminin feragat nedeniyle reddine ve manevi tazminat isteminin kısmen kabulüne karar verilmiştir.

Dosyadaki bilgi ve belgelerden davacının davalıya ait kereste atölyesinde 15.11.2003 tarihinde tomrukların ray üzerinde ilerletilerek kesilmesi işinde çalışırken testereye kaptırarak suretiyle sol ayağından yaralandığı, olay nedeniyle %34 oranında sürekli iş göremez duruma geldiği, mahkemece esas alınan Keşan Asliye Ceza Mahkemesi'nin 2004/193 Esas sayılı dosyası içerisindeki olay nedeniyle aldırılan kusur raporuna tarafların itiraz etmediği ve davalının cevap dilekçesinde ekli olduğunu bildirdiği davacının iş kazası nedeniyle maddi ve manevi zararlarını aldığına ilişkin dair ibranamenin dosya arasında bulunmadığı görülmüştür.

Gerçekten, hukuka aykırı bir eylem yüzünden çekilen elem ve üzüntüler, o tarihte duyulan ve duyulması gereken bir haldir. Başka bir anlatımla üzüntü ve acıyı zamana yaymak suretiyle, manevi tazminatın bölünmesi, bir kısmının dava konusu yapılması kalanın saklı tutulması olanağı yoktur. Niteliği itibariyle manevi tazminat bölünemez. Bir defada istenilmesi gerekir. Yargıtay H.G.K' nun 25.9.1996 gün ve 1996/21-397-637 karar ile 13.10.1999 gün ve 1999/21-684-818 sayılı Kararı da bu doğrultudadır.

Yapılacak iş; davacının maddi tazminat istemi feragat nedeniyle reddedildiğine göre manevi tazminat istemine esas olmak üzere; davalı tarafın iddia ettiği ibraname belgesi getirtilerek ibranamenin içeriğine göre maddi ve manevi tazminat türüne, aidiyetine ilişkin ödeme miktarını davacıya açıklamak, varsa davalı işyerinden manevi tazminat için ödeme yapıldığına. dair işverenin resmi defter ile ödemeye ait belgelerini sunması için davalı tarafa mehil vermek ve yapılan bu araştırmalar sonucunda bir ödemenin bulunmadığı sonucuna ulaşıldığında manevi tazminat istemi konusunda bir karar vermek gerekir. Ancak olay nedeniyle maddi ve manevi tazminat olarak yapılan ödemenin bulunduğu anlaşılması halinde bu ödemenin bir miktarının manevi zarara karşılık yapıldığı ibranamenin içeriğinden veya davalı tarafından sunulan kayıtlardan anlaşılması durumunda, manevi tazminat isteminin reddine karar vermektir.

3-Olayın oluş şekline, müterafık kusur oranlarına, meydana gelen elem ve ızdırabın derecesine, tarafların sosyal ve ekonomik durumuna, paranın alım

Yargıtay Kararları

gücüne, özellikle 26.6.1966 gün ve 1966/7-7 sayılı içtihadı Birleştirme Kararı'nın içeriğine ve öngördüğü koşulların somut olayda; gerçekleşme biçimine, oranına, niteliğine hak ve nezafet kurallarına göre daha az bir miktara hükmetmek gerekirken davacı yararına 50.000,00 YTL manevi tazminata hükmedilmiş olması da mahkemenin kabul şekli bakımından hatalı olmuştur.

4-H.U.M.K 423/3 maddesine göre harç giderleri yargılama giderleri arasında sayılmıştır. H.MU.K 417 maddesinde ise kanunlarda aksine hüküm bulunmayan hallerde ilam harcının tümünün davada haksız çıkan tarafa yükleneceği belirtilmiştir. Mahkemece bu dava ile birleştirilen aynı mahkemenin 2007/53 Esas sayılı dosyasında açılan manevi tazminat davasında davacı tarafından yatırılan 810,00 YTL peşin nispi harcın alınması gereken ilam harcından düşülmeyerek davalıdan fazla kalan ilam harcı alınması ayrıca davacı tarafından yatırılan 810,00 YTL peşin nispi harç ile 13.10 YTL başvuru harcının davalıdan tahsili ile davacıya verilmesine karar verilmemiş olması da mahkemenin kabul şekli bakımından hatalıdır.

Mahkemece, bu maddi ve hukuki olgular gözetilmeksizin yazılı şekilde hüküm kurulması usul ve yasaya aykırı olup bozma nedenidir.

O halde, tarafların bu yönleri amaçlayan temyiz itirazları kabul edilmeli ve hüküm bozulmalıdır.

SONUÇ: Hükümün yukarıda açıklanan nedenlerle BOZULMASINA, temyiz harcının istek halinde temyiz edenlere iadesine, 24.4.2008 gününde oybirliğiyle karar verildi.